

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure popold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

St. 113.

Maribor, dne 27. septembra 1909.

Letnik I.

Slovenski katoličani, pozor!

Zadnje čase opazujem v enem delu slovenske publicistiške javnosti pojav, ki ga smatram za zadostno vrednega, da ga slovenski katoličani osvetlimo in ne pustimo preko nas, da ne bi nas kedaj iznenadil. Gibanje, ki ga imam v mislih, je bolj znanstvenega značaja in zato spada naloga ga zavračati v področje naših znanstvenih revij in organizacij; ima pa tudi za razvoj našega javnega kulturnega življenja v najširšem smislu saj toliko pomena, da ga je treba tudi v političnem časopisju omeniti.

Vzrastli so namreč med Slovenci ljudje, kojih mišljenje in delovanje je v stanu napraviti glede na jasnost načel in stremiljenj med nami veliko zmedo v prvi vrsti med mladino. Da le nekatere omenim, so to nekateri sotrudiniki „Naših Zapiskov“, „Omladiné“ in nedavno sem nekaj podobnega zasledil tudi v tržaškem „Narodnem Delaveu.“

Kakšna načela imajo ti ljudje, kakšno je njihovo naziranje o svetovju in človeštvu, to nobeden ne ve in tudi sami popolnoma določeno ne. Ravno to pa jim daje neko posebno in za mladino zapeljivo mikavnost. Tako na primer znani Abditus ali dr. Drmota, kakor je njegovo pravo ime, ne zamudi v „Naših Zapiskih“ nobene prilike, da ne bi, obenem naglašajoč svoje socialističsko pojmovanje vseh svetovnih pojavov, tudi zažgal nekaj kadila S. L. S., oziroma klerikalcem in celo katoliškemu verstvu. Meni to kadenje naši organizaciji (strašno smrdi. Kadarkoli berem, kako Drmota s pozo nadstrankarstva želi našemu delu hvala, se me nehote polasti stud. Naj se me napačno ne razume. Abditus ni noben hinavec, je pošten, veliko ve in veliko bere; ampak to je, da je zmota, ako je z resnico posejana in sad resnega razmišljanja ter vztrajnosti, veliko več nevarna, kot gola hinavščina in nevednost!

Ali pa zadnji tržaški „Narodni Delavec“! Kako pobija kranjsko liberalno stranko! Nič ne pusti na njej dobrega, vse grehe ji očita, vso nedoslednost, vso njeno neplodovitost. In vendar mene to niti najmanj ne veseli. To tem manj, ker imenovani list, ko je obreal liberalno stranko, povdarja vrline klerikalne. To pa zato ne, ker tako pisanje nima namena res naše delo in zasluge povzdigniti, marveč edino-le ta namen, da sugerira bralcem zaupanje v list in može, ki so v stanu, tako objektivno soditi.

In odkrito rečem, tisočkrat ljubši mi je moj sošolec Jekovec, ki ve, kaj hoče in tudi včasih bolj krepko kot je treba udari, kakor pa ti ljudje, ki se tako krčevito prizadevajo povspeti se nad povprečnega človeka. Zalar, Jekovec, Kisovec, Lah itd., vsi grede naravnostni pot proti svojim vzorom, Drmote in pa Lončarji še za svojimi cilji ne hodijo brez ovinkov in mentalnih rezervacij.

Kar ta čudna struja slovenski javnosti ponuja, je 90% vode skrivnostnih fraz, 5% resnice in 5% zmote. Ampak resnica v procentih je nevarna. Berite zadnji Abditus-članek „Pot po samotni.“ Jasno se razvidi iz njega, da si pisec v najusodnejših vprašanjih ni na jasnem. Morebiti on to smarta za odliko, toda tu ni mesto, to zavračati. Nas briga tu le to, da meša resnico z zmoto. Tako na primer označuje religijo, verstvo, za temelj ljudske kulture in obsoja protiverško propagando liberalnega meščanstva in različnih socialistov srednjega tipa. Ampak za nas ima ta obsodba le majhno veljavo. Kaj bo Abditus branil versko prepričanje našega ljudstva, ko ga sam nima!

To početje se mi zdi, kakor če bi bila pri košnji dva vola vprežena, eden izkušen, civiliziran, drugi pa še kmečki, pa bi se prvi zadovoljno in lojalno smehljaj drugemu, ki ima nagobčnik, da ne muli trave, češ, ti naivno in dobro živinče rabiš še takih ujd, med tem ko jaz po lastnem spoznanju vem, kaj je prav in kaj ne, in tebi odpuščam: tout comprendre c'est tout pardonner. Ampak tukaj ne gre zato, kakšen faktor v socialnem razvoju je ljudska religija in koliko je zanj že storila, marveč gre za to, ali je ta vera resnična ali ni, ali je resnična le v odstotkih ali cela! In zato se po takih frazah ne smemo dati zmotiti! Saj vsi ti Abditi v resnici in v bistvu prav isto mislijo, kakor vsi svedomiselci, naj so višje ali nižje, literarne ali popularne vrste. V istih „Naših Zapiskih“ na primer sodi dr. Drmota o katoliški, oziroma krščanski etiki, da modernemu človeštvu nič več ne zadošča. Mefisto je pokazal svoje kopito — varujte se ga!

Pomnimo to-le: Nič ni bolj našo javnost v stanu korumpirati, kakor tako medlo in samo s seboj sprto naziranje, ki nekaj pove, potem zopet samo sebe sne, se ziblje v samih protislovjih, razvije neko misel flo gotove točke, potem pa naenkrat niti pretrga in zavije, da naposled ne veš, kje si, niti kam hočeš. Drmote in podobni so le estetički — užij

vajo v lastnih besedah, v akrobatiki svojih misli, v svojem izbiranju, v svojem eklekticizmu. Za-nje je to dobro, jim prizadeva ugodja, jih olajša, če izumejo kaj prav bizarnega — za druge pa je skrajno nevarno, pravi strup za mlade možgane.

Za nas mora veljati: Če nisi za Kristusa, si od Beliala! In za Kristusa ne smeš biti samo s svojim srcem, temveč tudi z možgani, in zanj moraš biti cel in ne na polovico. Zato se sovražnikov bojmo manj kot onih, ki nam ponujajo mesto čiste studenčnice krščanskih resnic opojno mamilo, ki naj nas uspava. Zlasti velja to za našo mladino. Ves je Kristus v svoji Cerkvi in ves v svojih vernikih, in nerazdeljen; usmiljen s svojimi, strašen nasprotnikom; sladak čednosti, grenak grehu.

In končni apel velja zavedni štajerski mladini: Pridite vsi, ki utegnete, novembra meseca k dvatredenskemu mladeniškem tečaju v Ljubljano! Ena prvih točk bo, da se bomo skupaj poglobili v dno verskih načel, ki so nas ustvarila in do zmage privedla. Naš naraščaj mora v duhu in srečo preživeti vso zgodovino naših bojov, mora spoznati, da so nadsvetovne moči rosile na naše delo. Naj bi slovenska mladina s solnčno jasno uvidela, da krščanstvo ni samo za nedeljo in da Kristus ni zgolj za molitvenik, ampak da je moško, častno in lepo ga izpovedati, da ni njegova vez le za čustvene, svetobžalne in svetu tuje duše, ampak da je prav tako za tiste, ki trdno v nemlji koreninijo, svet izobrazujejo, ga oplešujejo ter v njega bojih uživajo! Daleč stran pa naj beži naša mladež od onih, ki Gospoda delijo, resnico krivijo, hočejo vse pravično presoditi, pa nikomur čisto prav dati. Za-nje velja beseda iz Razodetja:

„O, da bi bil saj mrzel ali gorak! Ker pa si mlačen in nisi ne topel, ne hladan, te bom izpljunil iz svojih ust!“

Franc Terseglav.

Deželni zbor.

V petkovi seji je utemeljeval poslanec Roškar svoj predlog za po toči in povodnji v mariborskem političnem okraju prizadete, oziroma poškodovane občine. Svoj govor je začel slovenski, rekoč:

„Slovenec sem, zastopam ogromno število slo-

PODLISTEK.

Praporščak.

I.

Polk je bil v hudem boju na železniškem nasipu in je služil pruski vojski, ki je bila na nasprotni strani v gozdu, za tarčo. Streljali so drug na drugega v strašni bližini 80 metrov, in čeprav je bilo dano povelje, na treh se vleči, ni hotel nihče ubogati. Ponosni polk se je bojeval okrog svojega praporja stoječ.

V okviru, ki ga je delalo zahajajoče solnce, žito, že v klasju, in zeleni pašniki, se je zdel kup ljudi kakor čreda ovc, katero je dobila nevihta na prostem.

In v resnici se je začela nevihta, in deževalo je čelezo in svinec na nasipu; slišalo se ni ničesar drugega, kakor pokanje pušk in žvižganje krogelj, ki so stresale zrak od enega konca bojnega polja do drugega, da se je tresel kakor strune na godalu; zdajpazdaj se je nagnil prapor v vetru nad glavami vojakov in resen, ponosen glas je prevpil v takih trenutkih ječanje ranjencev in umirajočih in pokanje pušk:

— K praporju, otroci, k praporju!

Nekdo je skočil, kakor senca v rudečkasto mego in junaški prapor se je zibal zopet nad bojevniki; dvaindvajsetkrat je padel, in komaj je zdrsnil umirajočemu iz rok in že je prišla druga roka za mokri drog in ga vzdignila. In ko so po solnčenem zahodu dali znamenje za odhod, ni ostalo ničesar drugega, kakor kup mož, in prapor je bil samo še cunjja v rokah seržanta Hornusa, triindvajsetega praporščaka tega dne.

II.

Seržant Hornus je bil star, neotesan mož, ki se je znal komaj podpisati in je 20 let rabil, da je dosegel podčastniško čast; ječal je malo, toda praporščak ne potrebuje zgovornosti. Se tistega večera ga pokliče stotnik k sebi:

— Ti si nosil danes prapor, moj ljubč, in obdrži ga tudi, in branjevka mu je našla takoj zlate našive na rokave njegovega plašča, obledelega od dežja in ognja.

To je bilo edino častihlepje življenja, polnega poniževanj. Postava starega vojaka, ki je hodil drugace sključen, se je zravnala in njegove oči, do sedaj v tla obrnjene, so se vzdignile ponosno, da bi videle vihrati praporjeve cunje.

Menda ga ni bilo srečnejšega človeka, kakor je bil Hornus tiste dneve, ko so se bojevali, če je držal drog, ki je stal v usnjeni torbi, z obema rokama. In storil, ni se premakal, resno kakor čuhovnik, se je lahko reklo, je varoval svojo svetlinjo. S svojim čim življenjem, z vso močjo so oklopan njegovi prsti cno lepo, zlato cunjo, ki je bila sovražnikom za tarčo, in zdelo se je, da kličejo njegove izzivajoče oči Prusom:

— Pridite in mi ga skusite vzeti!

Nihče ni tega poskušal, niti smrt; iz bitke pri Bornyu in pri Gravelotti je prišel prapor nazaj raztrgan, preluknjen in prodiren, toda vedno ga je nosil stari Hornus.

III.

Napočil je september. Vojska je stala okoli Metza, obkoljena od sovražnikov; tu je bilo, kjer so morali tako dolgo v blatu ležati, kjer so topovi zarjaveli, in kjer so prve čete radi pomanjkanja hrane in dela, brez poročil, demoralizirane in opešane v mrzlici in dolgem času umirale.

Častniki in vojaki so izgubili vse upanje, edini Hornus je še upal. Njegova trobojnica ga je odškodovala za vse, in kakor hitro jo je imel poleg sebe, se mu še ni zdelo nič izgubljeno.

Žal, da je imel stotnik vse praporje pri sebi v nekem predmestju, in vrlemu Hornusu je bilo kakor materi, ki je dala svojega otroka drugim ljudem v oskrbo; brez prestanka je mislil nanj, in če je postala želja po njem prevelika, je zdriljal po ulicah, in se hitro prepričal, da je še njegov prapor dobro shranjen.

Če ga je našel mirno na mestu, se je vrnil z novim pogumom in z novo potrpežljivostjo v tabor, sanjal med potom o bojih in je videl v duhu trobojnico široko razvito nad pruskimi jarki vihrati.

Povelje maršala Bazaine je pa naredilo vsem tem sanjam konec.

Nekega jutra je našel Hornus ves tabor poln nemira. Vojaki so stali v gručah razburjeni in glasno preklinjajoč na enem koncu tabora, kakor bi se hoteli maščevati nad onim, ki je bil temu kriv. Slišali so se posamezni glasovi:

— Obesimo ga! Usmrtimo ga!

Častniki so vse to mirno gledali, sli so sklonjenih glav na stran, kakor bi se svojih lastnih ljudi sramovali. Bilo je pa tudi sramotno!

Ravnokar se je prečitalo 15.000 vojakom, dobro oboroženim in sposobnim za boj, obvestilo maršalovo, da se izroče sovražniku brez boja!

— In kaj se zgodi s praporom?, je vprašal obledeli Hornus.

— Prapori se izroče z orožjem in z vso opremo sovražniku, se mu je reklo.

— Moj Bog — moj Bog!, je ječal ubogi mož, toda mojega ne bodo dobili. S tem je hitel proti mestu.

(Konec prihodnjik.)

venskega ljudstva v tej zbornici, zato si ne dam od nikogar kratiti pravice, govoriti v svojem materinskem jeziku kjer in kadarkoli." (Živahno pritrdjevanje poslancev S. K. Z.) Nato povdarja nemški veliko škodo, katero je povzročila toča v mariborskem okraju. Predlog se soglasno sprejme in izroči finančnemu odseku.

Poslanec dr. Jankovič utemeljuje spočetka v slovenskem, pozneje v nemškem jeziku svoj predlog radi silne toče, ki je dne 26. majnika deloma oškodovala vinograde v občinah Imeno, Virštanj, Verače, Buče, Pilštanj in Drenskobreg, deloma uničila.

Nemška večina je bila danes še precej mirna, ko sta govorila Roškar in Jankovič slovenski. Vsaj ni bilo nobenih hrupnih prizorov. Toda ravno ta dan se je pokazalo, da Nemci hočejo izzivati slovenske poslance. Nemškonacionalni poslanec GröBwang se je oglasil k besedi in govoril o izjavi Slovenskega kluba, katera izraža ogorčenost, da je nestrpna večina odklonila predlog za po toči oškodovane. Ko je pa začel slovenske poslance, zlasti Roškarja in dr. Korošca napadati, je nastal vihar.

Dr. Verstovšek proti z roko in kliče: Prepo-vedujemo si osebne napade!

Dr. Korošec: To so osebne žalitve!

Einspinner: Zdaj bi bili radi dostojni!

Dr. Benkovič: Gospod Einspinner, bodite mirni, sicer pridemo z listom „Schwert"! (V tem listu so namreč označeni politični grehi Einspinnerja.)

Poslanec Roškar odgovarja s povzdignjenim glasom odločno na osebne napade poslanca GröBwanga.

Poslanec Vrečko: To so kulturonosci!

Zopet velik nemir, med katerim so letele pušice od obeh strani. Posebno je zopet razgrajal Einspinner.

Poslanec dr. Jankovič: Vi je tiho bodite, imate dovolj masla na glavi!

Na medklic, da se mora nemški govoriti, udari odbornik Robič z nogo ob tla in zakliče po celi zbornici: Pravice, da utemeljujemo svoje predloge v slovenskem jeziku, si ne damo kratiti!

Ko je zaklical neki Nemec, da če hočemo kaj imeti, moramo slovenski prositi, so ostali poslanci S. K. Z. in glasno protestirali proti taki nesramnosti. Vse je bilo razburjeno, deželni glavar je venomer zvonil in prosil miru. Ko se zbornica nekoliko pomiri, izvaja poslanec Roškar na medklic, da morajo slovenski poslanci prositi za svoje potrebe in še to v nemškem jeziku tako-le:

„Ce nas ne morete trpeti, nas pustite v miru in nam dajte celo upravo za Spodnji Stajer. Ločite ta del od dežele. Nam je to najbolj po volji! (Živahno odobravanje pri poslancih S. K. Z. in enoglasni klici: Proč od Graeca!)

Deželni glavar naznanil, da je vložil dr. Benkovič dve interpelacije v slovenskem jeziku in ga prosi, da jih čita. V interpelacijah se pritožujejo poslanci S. K. Z. radi napadom na Orle in Sokole v Hrastniku, Zidanem mostu in Brežicah in grajaajo postopanje vladnih organov.

Druža interpelacija, tudi na deželnega namestnika, pozivlja vlado, da uredi celjsko okoliško šolo. Ko dr. Benkovič čita interpelacijo, še vedli niso Nemci, zakaj da se gre in so kričali: Citati ni dovoljeno! Postalo je vedno bolj nemirno!

Poslanec Robič dr. Benkoviču: Le čitajte bolj glasno! (Dr. Benkovič še bolj povzdigne glas.)

Poslanec Vrečko: Dajte nam slovenskega zapisnikarja!

Klopem slovenskih poslancev se približa zagrižen vsenemec veleposestnik eksel. Lamberg in se smeji.

Dr. Korošec: Kaj se vi smejite, vi ne spadate semkaj; vas zastopnike 200 privilegirancev bomo vrgli iz zbornice! (Lamberg jo popiha!)

Večji kot je bil nemir, tem počasneje je čital dr. Benkovič in prenehal, dokler niso bili Nemci čisto mirni.

Najhujši nacionalni Einspinner kliče v slovenskem jeziku: Tiho! To je vzbudilo veliko smeha pri Slovencih, ki so klicali:

Dobro! Dobro! Saj že znate nekoliko slovenski! Mi vas bomo že še naučili!

Ko je dovršil dr. Benkovič svoje čitanje, so mu tovariši burno ploskali. Nato se je pomirila cela zbornica.

V tej seji sta stavila poslanca S. K. Z. Pišek in Terglav predloge za po toči oškodovane posestnike celjskega, laškega in brežiškega okraja.

Prihodnja seja se vrši v torek dne 28. sept. ob 11. uri dopoldan: med drugim bode utemeljeval svoj predlog poslanec Meško.

Slovenski klub in kmetijska družba štajerska.

Takoj v začetku zasedanja deželnega zbora so se posvetovali poslanci S. K. Z. v klubovi seji radi kmetijske družbe. Poročalo se je, da vlada dela ovire radi nastavljanja slovenskega tajnika v tej velevažni družbi; posebno ni hotelo privoliti poljedelsko ministrstvo izdatnih prispevkov. Storili so se po poslancu odborniku Robiču vsi koraki in zahtevalo od vlade, da reši to zadevo ugodno. Odbornik Robič je bil radi tega trikrat pri namestniku; ministrstvo je namreč trikrat odklonilo zahtevo glede slovenskega tajnika. Odbornik Robič je vendar pridobil namestnika Claryja za to zadevo, ki se je sam potrudil na Dunaj in zagovarjal naše zahteve. V zadnji klubovi

seji poroča odbornik Robič, da je dobil ravno isti dan obvestilo, da je odmerilo za to mesto in pa za druge potrebščine ministrstvo 13.000 K na leto.

Slovenski klub se zahvali gospodu odborniku za uspešno posredovanje. Torej dobi Spodnji Stajer vendar svojega tajnika v kmetijski družbi!

Iz finančnega odseka v deželnem zboru.

Odločni nastop dr. Korošca in dr. Verstovška v tem važnem odseku je nekoliko te prestrašil nemško večino. Kakor smo zvedeli po drugih poslancih, se je vnela po odhodu naših obeh poslancev dolga debata, v kateri so zahtevali nekateri zmerni poslanci, da se vendar vstreže opravičeni želji slovenskih delegatov. Referate, katere so njima podelili, niso oddali drugim poslancem in še pustili nekaj točk, da se jima podelijo.

Predseanik baron Kellersberg je prišel tudi drugi dan k dr. Korošcu in dr. Verstovšku se pogajati radi referatov. Poslanca sta vstrajala na svojem stališču glede šentjurske kmetijske šole; toda kakor sta posnela iz govora predsednikovega, večina in poslanec Erber niso voljni izročiti tega referata slovenskima poslancema. Izgovarjajo se, da so izročili sedaj itak vse referate, katere sta imela poprej dr. Ploj in dr. Hrašovec, poslancema S. K. Z. in jima jih še pridjali.

Toda mi se ne smemo zadovoljiti s takimi brezpomembnimi referati, dočim bi o naših šolah sodili nemškutarji.

Dr. Kukovec zatajuje slovensko ljudstvo in zanemarja slovenski jezik.

V deželnem zboru štajerskem še niso imeli slovenski poslanci nikdar tako težavnega stališča, kakor sedaj. Prišlo je od nemške večine najzagriženejših in najnestrpnejših poslancev v zbornico, kateri bi radi kar čez noč ugonobili vse Slovence in Slovane. Med takimi ljudmi, ki stojijo za velikansko večino, braniti pravice slovenskega ljudstva in slovenskega jezika, ni lahka stvar.

Zato je pa tem bolj obsojanja vredno, da general liberalne celjske stranke, ki se imenuje Narodna stranka, zatajuje od dne do dne v Graecu slovenski program. Njegovi celjski lakaji kričijo povsod na shodih: Proč od Graeca! On sam pa se boji rabiti slovenski jezik v najnasprotnjšemu zastopstvu deželnemu v Graecu. Dr. Kukovec je imel prilično opazovati, s kako pldločnostjo branijo poslanci S. K. Z. slovenski jezik v zbornici. Toda vendar stavi še vedno svoje interpelacije v nemškem jeziku. Tako početje zastopnika slovenskih trgov je naravnost nekaj nečuvnega in se mora obsojati od vseh pametnih in treznomislečih Slovencev. Radovedni smo, kaj bodo k temu rekli radikalni Kukovečevi volilci!

Poleg tega si pa drzne „Narodni Dnevnik“ govoriti v petkovih številki o polomu klerikalne politike v Graecu in smeši naravnost slovenske poslance S. K. Z., ker utemeljujejo izključno svoje predloge začetkoma slovensko in potem pa nemško, in stavijo izključno slovenske interpelacije. Tako izdajalstvo in tako ravnanje „Narodnega Dnevnika“ se bode samo ob sebi maščevalo.

Ogorčenost pa že vlada v slovenskih krogih radi poročil o deželnozborskih zasedanjih v „Narodnem Dnevniku.“ Nemški dunajski listi pišejo dokaj objektivno, tuptam celo ugodno za slovensko delegacijo. „Narodni Dnevnik“ pa blati to delegacijo še hujše nego graški nemškonacionalni listi, iz katerih zajemata urednika Spindler in Lešničar poročila.

Opozorili smo že zadnjič na laži v brzjavki iz Graeca glede volitev v odseke in radi napada na dr. Kukovec; toliko neresnic nahajamo vsak dan v „Nar. Dnevniku.“ Nimamo časa se sedaj baviti z dr. Kukovcem radi teh neresničnih telefoničnih poročil, ki prihajajo le od njega samega. Toda vemo dobro, s kakim človekom imamo opraviti in to njegovo nemožato in protinarodno postopanje bode utrdilo stališče Slovenskega kluba proti njemu.

Nadejali smo se še vendar, da pride z njim do nekakega premirja in to le radi tega, ker smo ga smatrali vendar za zastopnika Slovencev, da mu ne otežkočimo še bolj stališča med to nemškonacionalno družaljo. Toda dr. Kukovec ni slovenski zastopnik, nagiba se bolj k strankam nemške večine, radi tega ga tudi ni treba podpirati od strani slovenske opozicije. Za neresnična poročila boče pa dobil dr. Kukovec sam plačilo, kakor si ga zasluži. On pa naj stavi naprej nemške interpelacije in govori nemški kakor hoče; ugodil bo pač Nemcem, nikdar pa svojemu narodu. Dr. Kukovec je drugi dr. Ploj in s tem je vse povedano.

Radovedni smo le, če je zadovoljna z njim tudi radikalna Narodna stranka. Gotovo! Saj so vsi jednaki brezdomovinci!

Raznoterosti.

Častni doktorat. Cesar je dovolil filozofski fakulteti češke univ. v Pragi, da je imenovala profesorja slovenske filologije na graški univerzi dr. Matijo Murka in dvornega svetnika Jagiča, častnim doktorjem filozofije.

Nove železnice. Dr. Kukovec očita v N. D. poslancem S. K. Z. da za njim capljajo n. pr. v zadevi ljudskošolskega vprašanja v Celju. Istotako bi mi lahko trdili, da dr. K. caplja za dr. Benkovičem v zadevi železnice na Spod. Štajerskem, kajti svoje diletantske predloge je šele 24. t. m. stavil. Pa v tako dirjanje, katero hoče dr. K. izrabiti, se ne spuščamo. — Dr. Kukovec zahteva železnico Polzela — Motnik, ko je vendar vlada že sama to progo v svoji predlogi nam ponudila. Dr. Kukovec predlog je udarec v vodo. Zakaj ne zahtevati, da vlada takoj celo progo do Kamnika zida v smislu sklepov gornjskega shoda? Prispevek dežele je pač več nego dvomljiv; glasom vladne predloge vlada tudi na njo ne računa, ker se ima cela potrebščina K 3.600.000 od države pokriti. S sklicevanjem na manjkajoči deželni prispevek nas država more le šikanirati; poslanci K. Z. le predlagajo, da se vrše pogajanja radi prispevka, da se to vprašanje čim preje s sveta spravi. Železnica Gornji Grad — Rečica in Polzela zahteva okoli 1.600.000 K deželnega prispevka (v kateri ciliiki?). Saj je deželni zbor odklonil celo prispevka v isti višini za železnico Maribor — Wies, ker tega ne zmore. Železnico za gornjegraški okraj mora država zidati, če jo sploh hočemo imeti, zato pa ne toliko demagogije, ampak več resnih predlogov.

„Narodni Dnevnik“ in nemškutarstvo. To so pač pravi narodnjaki! Vedno očitajo pristašem Kmečke zveze, da niso narodni. Že od nekdaj niso odobraval ti ljudje zveze slov. poslancev z nemškimi konservativci. Sedaj pa ko je postala krščansko-socialna stranka radikalno nemška, bolj kakor kedaj poprej, jim očita Nar. Dnevnik, zakaj da ne gredo z njo. Narodni Dnevnik z dr. Kukovcem in Celjski liberalci so zabredli pač popolnoma v renegatski tabbor in so izgubili vsak čut za narodnost. Kmalu bomo tudi slišali o kaki zvezi dr. Kukovec z nemškimi strankami; saj se radi vežejo najradikalnejši Slovani po receptu dr. Tavčarja in Hribarja z Nemci.

Družba Vednega češčenja je včeraj dne 26. t. m. otvorila svojo običajno vsakoletno razstavo mašnih obel in drugih cerkvenih potrebščin. Razstave se je udeležil tudi ekselencia gospod knezoškof ter imel na navzoče daljši nagovor. Razstava je odprta do srede inkluzivno.

Za visokošolce. Ministrstvo za uk in bogočastje je izdalo za visokošolce važno odredbo, da morajo odsej vse visokošolske legitimacije imeti lastnikovo sliko.

Ruška koč. Slovensko planinsko društvo naznanja, da se je zatvorila planinska koč pri sv. Arehu na Pohorju (Ruška koč) v nedeljo dne 26. septembra. Istotako se je zatvorila tudi kamniška planinska koč istega dne. Ostale planinske koč ostanejo še odprte do 3. oktobra. Turistom in izletnikom se nudi sedaj v jesenskem času krasen in čist razgled raz planin. Po-ebno krasen razgled se nudi sedaj raz Golice.

Nove spominske kolajne. Cesar namerava ustanoviti v spomin aneksije Bosne in Hercegovine nove spominske kolajne, ki bodo pritrjene na rumeno-rudečih trahih, ki so deželne bosanske barve. Spominske kolajne dobe državni in deželni uradniki v obliki deželah, kakor tudi mostovi, ki je bilo za časa vojne nevarno ti doli. Ustanovitev se bo najbrže proglasila o obletnici aneksije Bosne in Hercegovine dne 5. oktobra ali pa 2. decembra.

Plojeva „Sloga“ ne ve o deželnem zboru ničesar drugega poročati, kakor da se krega nad poslanci kmečke zveze, zakaj da niso liberalnemu generalu podpisali interpelacij. Ploj svoje ljubezni do liberalcev ne more skrivati.

Okrajno glavarstvo v Brežicah. Kakšne razmere in kakšno poslovanje vlada pri okrajnem glavarstvu v Brežicah naj še poleg drugih ta-le slučaj pokaže: V občini Kapele imajo župana, ki posluje že peto leto brez vsakih novih volitev! Kaj takega bi gotovo pri drugih okrajnih glavarstvih ne bi bilo mogoče. Tukaj v Brežicah je znano, da je kapelski župan prijatelj brežiške slavne policije, ter si vedno pri njej išče nasvetov. Ali je tukaj vzrok, da ga okrajno glavarstvo tako dolgo drži? Znano je da se ta župan podpisuje na živinskih potnih listih in navadnih spisih Požar, a na uradnih spisih za mesto in višje instance pa vselej Poschar. Ali je to vzrok ljubezni okrajnega glavarstva? Ali pa je menda vsled svoje intelligence nenadomestljiv? Stvar bomo zasledovali in še o njej govorili.

Češki pesnik Machar — tneen. Češki pesnik Machar je daroval za češke narodne in kulturne namene 2000 K, ki jih je prihranil od svojih honorarjev. V „Casu“ pravi Machar o svojem daru med drugim sledeče: „V težkih življenjskih doba se mi je pomagalo. Bil sem v bedi in našli so se ljudje, ki so zbrali par goldinarjev in so mi jih dali. Zdaj sem v prijetni situaciji človeka, ki lahko vrača. Nemec Rosegger je lahko ustanovil svojemu z vsem in v vsem dobro preskrbljenemu narodu nov bojni fond. Pri nas je to drugače. Mi imamo celo vrsto potreb, ki jim vedno primanjkuje denarja, dajem jim. Kolikor jaz stotakov, toliko vi kron, desetice, grošev, kolikor kdo more!“ Tudi nas Slovencev se tičejo te besede češkega pesnika Macharja. Naj vsakdo skuša darovati kolikor mu možno darovati za sklad obmejnih Slovencev. Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača!

Osebna vest. Gospod dr. Maks Vraber, kaplan v Zalcu, prevzame dne 1. oktobra mesto kateheta in ravnatelja ženskega liceja in ženske trgovske šole obč. šolskih sester v Trstu. Za kaplana v Zalcu pride gospod dr. Anton Uhart iz Starega trga pri Slovenjgradcu.

Potrata pri državni blagajni. Na celjski pripravnici za gimnazijo je leta in leta že samo po šest do osem učencev. Ali se splača za vsem fantov plačevati posebnega učitelja? To se pravi državi denar krasti. Skandal je še večji, če se pomisli, kdo obiskuje to pripravnico. Pripravnica je bila nekdanj ustanovljena za slovenske dečke, da se za gimnazijo nemški nauče. Zdaj pa slovenski dečki gredo v prvi razred slovenske gimnazije. V pripravnico pa hodijo nemški dečki, ki so še samo tri leta hodili v ljudsko šolo. Za te je četrti razred ljudske šole. In to so dečki iz najbolj nemških hiš, ki torej ne gredo v pripravnico, da bi se nemški učili, na primer sin celjskega pastora Meyera, ali stotnika Edler von Klimbacherja, ali ravnatelja Praseheka itd. Ta pripravnica je tatvina iz državne blagajne. Kje je grof Stürgkh?!

„Turnerski“ izgredi v Posavju v štajerskem deželni zboru. „N. D.“ še naprej neresnico trdi, češ, da se naši poslanci niso upali interpelirati v tej zadevi. Stvar je taka-le: Poslanec dr. Benkovič je prosil nekatere dobro poučene osebe, da mu dajo zanesljive podatke o poletnih izgredih turnarjev v Brežicah, na Vidmu in Hrasniku. Toda na te podatke je zamenjal čakal, zato je na podlagi časniških poročil in zasebnih informacij sestavil obširno slovensko interpelacijo, ker je vložil pri deželnem glavarju že v četrtek dne 23. t. m. dopoldne; tedaj isti dan dopoldne, ko je „N. D.“, ki izide ob 4. uri pop., očital Slovenskemu klubu, da se ne briga za to zadevo. Interpelacija se je prestavila in v obeh jezikih prečitata dne 24. t. m. Potem pa ima „N. D.“ še pogum trditi, da je dr. Benkovič vložil interpelacijo šele na opomin „N. D.“ Tako izgleda resnicoljubnost „N. D.“ — Dne 23. t. m. se je prebrala interpelacija Stallnerjeva v isti zadevi. „N. D.“ trdi, da je dr. Benkovič tedaj zaklical: „Sokoli nas nič ne brigajo, saj niso naši somišljeniki!“ Zopet debela laž, kajti dr. Benkovič je med tem ko je dr. Kukovec molčal, vse navedbe odločno označil kot neresnične in dostavil: „Sokoli sicer niso naši somišljeniki; tako zavijanje resnice pa je vendar odveč! Tedaj, „N. D.“, diligite veritatem . . .

Slov. ljudstvo razume stališče poslancev S. K. Z. — Shod v St. Ilju pod Turjakom.

V nedeljo dne 26. t. m. je bil v St. Ilju v gostilni gospoda Krušiča nepričakovano dobro obiskan shod S. K. Z. Govorila sta na shodu državni in deželni poslanec Pišek in deželni poslanec dr. Verstovšek. Velikanski množici ljudstva, ki se je zbrala od St. Florijana do Smiklavža in Golavabuke, je predse doval odbornik domače občine posestnik Urbanec V. med odličnimi posestniki smo zapazili tudi župana Jerovnika iz Mislinj in župana Potočnika iz St. Ilja.

Poslanec Pišek govori jasno in umljivo o drž. zboru in o zakonih, katere je sklenil državni zbor v prid kmečkega ljudstva. Pojasnil je docela vladni sistem in obstrukcijo, katero so bili primorani začeti poslanci Slovenskega kluba. Vlada, katere deluje v najhujšem smislu proti Slovanom, ki imajo večino, mora pasti.

Poslušalci so odobravali izvajanja poslancev Piškega, ki daje na razna vprašanja, katere so možje stavili na njega, takoj povoljne odgovore.

Nato govori poslanec dr. Verstovšek najprej o splošnem političnem položaju, povtlarjajoč, da povsod vre. To je velevažen trenutek, katerega Slovani ne smejo zamuditi; začeti se mora preobrat večine ljudstva v Avstriji, ki so Slovani. Ti morajo priti po svoji moči na krmilo. Označi in biča zlasti vladno postopanje v bosanskem vprašanju.

Zanimivi so bili njegovi podatki iz štajerske deželne zbornice. Govornik je okrcal pošteno nemško večino, ki tako nestrpno nastopa nasproti upravičnim zahtevam slovenskega spodnjestajerskega ljudstva. Ko je zavrčal nemško večino glede izraza, da morajo Slovenci pri okencih prosjati, je rotel, da beračili ne bodo poslanci pri takih šovinistih, se je vnelo veliko razburjenje in ogorčenje nad postopanjem nemške večine. Posebno so odobravali zborovalci poslančev izvajanje glede krajevnih gospodarskih teženj.

Po poročilu poslancev so stavili zborovalci mnogo vprašanj in prosili pojasnila. Posestnik Sore Janez vpraša zaradi prodaje živine, Tovšak Blaž radi carine, Prevornik Leopold iz Mislinja opozarja na nedostatke v oskrbovalnicah za pomočnike; vsem sta dala poslanca primerne odgovore in nasvete.

Posestnik Tovšak Blaž stavi na to te-le resolucije:

1. Dokler vlada ne ugoči zahtevam Slov. kluba, naj ostanejo poslanci v odločni opoziciji; volilci odobravajo obstrukcijo proti Slovanom nasprotni vladi;

2. izražajo zaupanje poslancem Kmečke zveze za možato nastopanje v deželnem zboru in jih pozivljajo, da vstrajajo v boju za gospodarski napredek Spodnjega Štajerja in za pravice slovenskega jezika nasproti nestrpni nemški večini;

3. protestirajo proti uvažanju tujega mesa in živine;

4. zahtevajo, da država prispeva za šole polovico potrebščin.

Resolucije so bile brez ugovora in soglasno sprejete. Gospod predsednik se še enkrat zahvali poslancema in jima zakliče: Živio!

Gospodu Krušiču izrekamo posebno hvalo za dobro postrežbo v njegovi gostilni in trud, ki ga je imel za nad vse veličasten shod.

Politični pregled.

Deželni zbori.

Vlada namerava, ako se parlamentarno zasedanje oktobra meseca posreči, pustiti deželne zборе zborovati celi januar ali še celo februar prihodnjega leta, zlasti pa tiste, ki se tičejo saniranje deželni financ.

Češki agrarci — zoper vlado!

V soboto se je zbrala na Dunaju parlamentarna komisija državnozborskega kluba češke agrarne stranke in je storila vse priprave za vsako eventualnost, ki bi v parlamentu nastopila. Češka agrarna stranka bo vnovič vložila v parlamentu vse nujne predloge, s katerimi je v preteklem zasedanju za barikadirala dnevni red.

Delegacije.

Weckerle je imel v soboto dolgo konferenco z ministrom grofom Zichyjem. Ob 10. uri je bil v avdijenci pri cesarju, kjer je ustmeno predložil klemisijo vsega kabineta. Po avdijenci s cesarjem je konferiral z zunanjim ministrom Aehrenthalom. V soboto popoldne je bil pri cesarju v avdijenci minister Val. Zichy.

Srbija.

Prestolonaslednik Aleksander se v sredi oktobra poda v Bonn, kjer bo dve leti študiral pravo. Spremlja ga en višji štabni oficir in najbrže tudi en belgrajski vseučiliški profesor.

Srbski listi poročajo, da bo Aleksandru, če ne bo imel potomcev, nasledoval Jurij.

Grško.

Od grških upornih častnikov preti velika nevarnost, ker hočejo prepričati sestanek zbornice. Oni hočejo ustanoviti diktaturo, ki bi naj izvedla vojaški reformni program. Raditega vlada veliko razburjenje med prebivalstvom.

Štajersko.

Deželni poslanec Ozmec je imel v nedeljo dne 26. t. m. v Sv. Lovrencu na Dravi polju jako dobro obiskam javen shod. Poročal je natančno o nastopu in delovanju poslancev S. K. Z. v deželnem zboru, nakar so se soglasno sprejele sledeče resolucije: Volilci zbrani na javnem političnem shodu pri Sv. Lovrencu na Dravi polju dne 26. septembra: 1. se zgražajo nad početjem nemškonacionalne večine v štajerskem deželnem zboru, ki odklanja predlog poslanca dr. Benkoviča zaradi podpore po toči oškodovanim kmetom samo zato, ker je predlog utemeljeval slovenski; 2. z ogorčenjem zavračajo žalitve narodnega čustva od strani deželnozborskega predsedstva, ki nazivlje jezik ene tretjine deželnega prebivalstva „idiom“, in razobeša ob slavnosti slovenskemu prebivalstvu skrajno sovražnega društva Südmark zastave na deželni hiši; 3. in popolno odpravljajo odločni nastop poslancev S. K. Z. za pravice slovenskega ljudstva in jezika.

Mladeniški shod pri sv. Lenartu v Sl. gor. Včerajšnje mladeniške shoda pri sv. Lenartu in v Brežicah sta zaključila krog večjih mladeniških manifestacij letošnjega leta. Sedaj se začenja doba podrobnejšega in intenzivnejšega dela po društvi in zvezah.

Na vsoporedu šentlenarskega mladeniškega shoda je bilo kot prva točka, kakor je običajno, cerkveno opravilo. Pridigoval je prof. dr. Hohnjec. Na podlagi nedeljskega evanĝelija je razpravljal o dveh življenskih vprašanjih naše mladine, namreč o verskem vprašanju in o vprašanju prve in največje zapovedi. Slovesno sv. mašo je služil domači g. župnik Janžekovič.

Po cerkveni slovesnosti se je začelo zborovanje v dvorani Arnuševe gostilne.

Dr. Hohnjec poudarja v otvoritvenih besedah kako živahno gibanje je bilo letos v mladeniških vrstah, čemur so dokaz mnogostevilni letošnji mladeniški shodi, in razpravlja potem na kratko o njihovem velikem pomenu.

Nato se je z vsklikom izvolilo predsedstvo: predsednik Franc Kolman iz Slivnice, podpredsednik Krajnc od sv. Bolfenke, zapisnikar Rop od sv. Lenarta.

Mladenič Kolman se zahvali za zaupanje in čast, ki se mu je skazala s tem, da je bil izvoljen za predsednika. Priporoča mladeničnem, naj se zvesto drže katoliško-narodnih načel in naj svojo narodnost vselej in povsod kažejo v dejanju.

V imenu šentlenarske mladeniške zveze pozdravi navzoče mladeniče Rajšp in v imenu domačega bratnega društva mladenič Letnik.

Prof. Kovačič spominja na strelne dvorce, katere so naši predniki prirejali po teh krajih v obrambo proti sovražnikom. Nekaj podobnega je treba tudi dandanašnji. Taki strelni dvorci, take trdnjave proti sovražnikom naj so mlada srca, naj so naša društva, naše zveze. Obraniti morajo naši

mladeniči proti raznim in krutim sovražnikom trojno: domačo grudo, materin jezik, vero krščansko.

Poslanec Roškar omenja težavni položaj, v katerem je danes slovenski narod v državi in deželi. Da rešimo svoj narod in ga vsestransko povzdiguemo, je treba izobraženih, značajnih in pogumnih mož. In taki morate vi enkrat biti, dragi mladenci. Bodite hvaležni tistim, ki se trudijo in žrtvujejo za vašo izobrazbo. Pred leti se za mladino ni skoraj nič storilo. Naj še bolj napreduje mladinska organizacija v blagor našega naroda.

Nato pozdravi akademik Kramerberger mladenci v imenu „Zarje“ in priporoča, ozek stik med Zvezo kmečkih mladencev in slovenskimi katoliškimi dijakmi. Mladenič Šparl iz Jarenine v lepih in navdušenih besedah razpravlja o ciljih, za katerimi mora brepeniti slovenski mladenci.

Govorili so še Franc Ver iz Ptuj, mladenič Caf od sv. Jurija v Slov. gor in kaplan Bosina, ki je dal lepe nauke mladeničem, odhajajočim k voja kom.

Predno se je zborovanje zaključilo, je še spregovoril dr. Hohnjec. Omenja, da se dandanašnji širi gestio: rešimo mladino. Pojasnuje, kako razumevajo to geslo socialni demokrati, kako je umevajo liberalci, in kako se mora to geslo pojmovati in izvrševati, da se mladina reši za Boga, za narod in za sebe.

Hoče. Danes se je viničar Pavel Koren iz Gornjih Hoč pri nesrečnem padcu popolnoma prelomil levo nogo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Slovenska Bistrica. Nemci so imeli včeraj v nedeljo pri nas zopet svojo komedijo. Prišlo jih je iz Maribora kot lista in trave, namreč polna dva vozova bistriške železnice. Najpreje so imeli svoje predstave pri Kacu a na večer si jih pa preložili v Neuholdovo gostilno. Kakor običajno, se je tudi tukaj fialjalo na vse mogoče načine in pela se je seveda tudi veleizdajalska „Die Wacht am Rhein“, pri kateri je bilo navzočih tudi nekaj članov orožniške postaje. Ko so se na večer povračali proti Mariboru so bili mnogi pijani kakor muhe, kričali in popevali so, da je človeka kar skelelo po ušesih. To so oni tako slavni kulturonosci.

Ptujске novice. V soboto ob 1/4. uri popoldne se je vtila nenadoma grozna ploha, ki je napravila v gorcih precejšno škodo. Tudi toča je padla, pa le poredkoma in med dežjem. Včeraj ob 2. uri popoldne se je ponovila ta neprijetna prikazen.

Ptujski nemški visokošolci so priredili v soboto in nedeljo zvečer gledališčno predstavo v mestnem gledališču; čisti dobiček je namenjen za podporo nekega ubogega nemškega dijaka. Gledališče je bilo natlačeno polno. Slovenci, zlasti slovenska društva, posnemajte take prireditve!

Nesreča. Alojz Majerič in Anton Iver, oba doma v Oblakih pri Sv. Lovrencu v ptujskem okraju, sta hotela v gozdu razstreliti nek stor. Po nesreči pa se je smodnik vnel prehitro in plamen je oba močno ožgal na licu in na obeh rokah. Majerič je zgubil celo levo oko, ki mu je izteklo.

Velika nesreča se je pripetila vsled nepazljivosti starišev dne 22. t. m. v Mihovcih v cirkovski župniji na Dravskem polju. Dnaričica Neža Brumen je pustila svoje 9 mesecev staro dete samo v hiši. Med tem pa je prišla v sobo svinja, zgrabila dete in ga vlekla iz hiše. Pri tem mu je odgrizla na eni roki vse prste, drugo roko in obraz pa močno poškodovala. Še le ko je nek deček pritekel detetu na pomoč, je svinja spustila otroka in zbežala.

Celje. Prihodnjo soboto se pripeljejo v Celje s popoldanskem brzovlakom Njih ekscelencja prem. knez in škof dr. M. Napotnik, da v nedeljo slovesno sklenejo tridevnični, ki se vrši pri č. oo. kapucinih v spomin sedemstoletnega jubileja sv. Frančiška in v spomin tristoletnice, odkar je bil blagoslovljen vogelni kamen ondotnega samostana.

Celje. Ferjenovo hišo v Graški cesti je kupil Hans Woschnagg iz Šoštanja za 100.000 K. Imel bo tukaj zalogo svojega usnja. — Umrl je pretekli petek vdova Pretorski, posestnica in gostilničarka na Bregu.

Bočna pri Gorjemgradu. Za župana v Bočni je izvoljen vrli pristaš S. K. Z. posestnik Pečnik na Križu. Živio!

Mladeniški shod v Brežicah 26. t. m. je izborno vspel. Navzočih do 500 ljudi. Govoril so predsednik Žebot, poslanec dr. Benkovič, jurist Veble, veleč. gosp. Traven iz Ljubljani in domači fantje. Vspah je popoln in navdušenje velikansko.

Kranjsko.

Ljubljana. Umrl je po dolgem bolehanju v najlepši moški dobi odvetnik dr. Ivan Milan Hribar, sin ljubljanskega župana. Pokojnik je bil talentiran mož, ki bi bil v drugih razmerah lahko mnogo koristil narodu. Bil je še komaj 35 let star. Bodi mu zemljica lahka in blag mu spomin.

Škofjaloka. Pri občinskih volitvah v II. razredu so liberalci zmagali z enim glasom. Delali so z vsemi mogočimi sredstvi, zavrgli so nepostavno dve pooblastili, pa so komaj spravili svoje skozi z enim glasom večine. Pristaši S. L. S. so vložili rekurz.

Primorsko.

Deželnozborske volitve. Včeraj so se vršile volitve za splošno kurijo. Dosedaj nam došli podatki so ugodni za Slovensko Ljudsko Stranko. Manjkajo pa še podatki za veliko volilnih okrajev. O končnem izidu poročamo v prihodnji številki. Zvezani liberalci in agrarci so razvili kar najhujšo agitacijo. Končni izid vsi nestrpno pričakujejo.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po **2 vin. od besede**, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pride na odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Služba organista in cerkovnika se razpisuje pri Sv. Martina na Pohorju pri Slov. Bistrici. Prednost imajo cecilijanci, ki bi bili zmožni sprejeti tudi tajništvo pri občini. Nastop takoj ali vsaj do 1. novembra. Prošnje naj se vložijo vsaj do 10. oktobra pri župnijskem uradu Sv. Martin na Pohorju, p.: Slov. Bistrica. 204

Na prodaj je polkriž, skoraj nov voz, pripraven za kako župnišče ali gospodo na deželi. Cena 500 kron. Vpraša se pri g. Celcerju v Št. Ilju v Slov. gor. 203

Orgle.

Radi naprave novih orgelj v župnijski cerkvi v Cirkovcih se stare orgle z 10 registri ceno prodajo. Tozadevna vprašanja naj se naslavljajo na Josip Brandl, izdelovatelj orgelj v Mariboru. 192

Učenca s primerno šolsko izobrazbo, kateri ima veselje do trgovine in je poštenih st.šev, sprejme Jakob Sem, trgovina z mešanim blagom pri Sv. Frančišku Ks. v Savinski dolini.

Preselitev trgovine.

Ujudno naznanjam cenjenemu občinstvu v Gornjemgradu in okolici, da sem preselil svojo trgovino iz Sv. Frančiška Ks. v Gornjigrad v hišo gospe Frančiške Mächtig (pri Kovaču), ter isto dne 3. oktobra odprem.

V zalogi bodem imel vedno veliko izber manufakturnega blaga, gotovo obleko, klobuke, železnino, stekleno in špecerijsko blago.

Kupoval bodem tudi po najvišji dnevni ceni: maslo, jajce, fižol, orehe, suhe gobe, kumino in sploh vse deželne pridelke.

Priporočam se za mnogobrojen obisk

z odličnim spoštovanjem vdani

Jakob Sem, trgovina z mešanim blagom,
Gornjigrad, podr. Novaštifta.

205

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizelčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrti paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupl, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobne. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!
Na debelo. Na drobno.

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštanc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim. 38 Svoji k svojim!

Nikdar

vas ne bode grevalo, ako se enkrat prepričate o velikan-ski zalogi in čudovito nizkih cenah v veletrgovski hiši
R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi in pošiljatve čez K 20.— franko. Posebno ugodno se kupi „Haras“ volna v vseh barvah kg. K 6.— in „Imperial“ čista volna kg. K 7.80.

Slikar in pleskar

Franc Divjak

v MARIBORU, župnijska ulica št. 7

prevzame vsa dela dekoracijske in slikarske stroke ter se priporoča slavni duhovščini in cenjenemu občinstvu in izvršuje svojo obrt po najnižjih cenah.

Cerkveni slikar

Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravlja umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkvâ v različnih slogih, cele notranje poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence. 23

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike!

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljše igle za gramofone. Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Olje od motorja oddaje 100 kg. po **25 K.**
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rental davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 $\frac{3}{4}$ %, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5 $\frac{1}{2}$ %, in na osebni kredit po 6%. Nadalje kposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgov pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.